

Monumentnummer*: 532294

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 juli 2016
Kadaster deel/nr 82813/72

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Utrecht Utrecht Utrecht

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Utrecht AA 34

Omschrijving**

Cluster 30. Houten Artillerieloods.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

HOUTEN ARTILLERIELOODS, als niet bomvrij gebouw voor opslag van materieel op het landhoofd aan de keelzijde van Fort De Gagel. Op deze plaats komt een loods voor op een tekening van het fort uit 1880; andere gegevens duiden op het bouwjaar 1904. Het betreft dus een exemplaar van kort na 1900 of eerder.. De loods op het landhoofd is thans in gebruik als woning. Op verschillende plaatsen zijn binnen en buiten fortterreinen in de loop der decennia houten, stenen en metalen ('blikken') loodsen tot stand gekomen om te dienen als (provisorische of permanente) berguimte, opslag, onderkomen voor mensen of materieel, hospitaal, brandweer, paardenstal, wachthuis, enz. Een groot deel van deze loodsen is inmiddels vergaan, gesloopt of verplaatst, maar andere bestaan nog in situ. Soms gaat het om bijzonder eenvoudige bouwwerkjes van geringe omvang, maar er zijn ook meer complexe en grotere exemplaren.

Omschrijving

HOUTEN ARTILLERIELOODS op rechthoekige plattegrond (ca. 11,50 x 10 m) met een uitbouw onder lessenaarsdak aan de zuidoostzijde. Uitgevoerd in liggende, donker geschilderde delen en opgetrokken op stenen fundering. De loods is één bouwlaag hoog en wordt gedekt door een zadeldak belegd met gesmoorde pannen. De loods is (later) voor bewoning geschikt gemaakt door inbreng

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van vensters en twee, twee ramen brede, met lessenaarsdak gebrachte koekoeken met wangen in het noordoostelijke dakvlak. Toegang links in noordoostelijke langsgevel met overstek; rechts hiervan drie vensters met roedeverdeling. Zuidwestelijke gevel drie vensters (en links hiervan mogelijk een toegang). Boven de uitbouw (met vensters) aan de zuidoostzijde in de topgevel een venster, hijsbalk en makelaar; Kopgevel aan de noordwestzijde met gevelopeningen - waaronder links een toegang - en venster in de geveltop.

Waardering

De HOUTEN ARTILLERIELOODS van Fort De Gagel van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde houten bebouwing, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de of 20ste eeuw).

Het betreft hier een houten berging, mogelijk van rond 1880 - anders van 1904 - die later een functie kreeg als woning.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is redelijk gaaf bewaard omdat hoofdvorm en bouwkundige detaillering alsmede diverse onderdelen intact zijn gebleven, maar waarvan de functie en dus de indeling is gewijzigd.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militaire opslagplaats

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument